

Синдикално

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 193-194 • XI-XII 2018 • Година XVIII • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

- Дописи(вања)
- Просвета у блокади
- Синдикати образовања протестовали испред Владе Србије
- СОС у Суботици

Крај ове, по много чему занимљиве, године обележило је сазнање о томе ко је стварно крив што наредну нову, срећну годину нећемо започети применом платних група и разреда... и што због тога образовање неће добити дуго обећавано, никад веће, повећање од читавих четрнаест и нешто одсто.

Почетком новембра је обелодањено да се примена одлаже због "фискалне консолидације" и сазнања да за примену нема довољно пара у буџету за ту намену, а понешто и о томе да посао није завршен до краја и да се појављују нова занимања, коефицијенти којих нема ни у каталогу ни у предложеним шемама. А и да није лако остварити обећање да плате ником неће бити смањиване, а да ће се без пара систем праведно уредити, па да сви буду задовољни - макар системом, ако не износима. А стидљиво је поменуто да се нешто ту питао и ММФ и да се није сагласио са трошењем пара на оне на којима се, после пензионера, највише треба штедети. Макар се министар просвете усудио да то помене.

Ипак смо сачекали крај године да нам премијерка, уз новогодишње честитке саопшти да смо ми - синдикати просвете, кривци што се одлаже примена уређеног система плата у јавном сектору. Једини смо се побунили и то у више наврата током ове године. Након дуго времена сва четри синдиката заједно. Сад смо тек

У међувремену...

сазнали какав је то одјек имало и како је битно утицало на доносиоце одлука. Једино што се, изгледа, нисмо разумели - премијерка није сигурна да ли смо ми то били против увођења платних разреда и због чега су преговори са синдикатима толико дуго трајали. Мораћемо унапредити међусобну комуникацију - како бисмо говорили истим језиком: синдикати просвете јесу за увођење платних разреда и јесу за то да се образовање напукон вреднује на одговарајући начин. Сматрају да ће им платни разреди то обезбедити. Кад су из достављених предлога платних група и разреда увидели да су носеће професије у образовању потцењене у поређењу са другим деловима јавног сектора који се налази у овом систему, логично је да су се побунили. И, сасвим је логично питање са прошлог протеста: "Зашто би образовање вредело мање?" Министарство просвете се потрудило да неке од тих аргумената прихвати и очигледне неправилности исправи, али и они знају да систем напредовања, који су предложили, обухвата само један део просветних радника, а за већину ће зависити од расположивих средстава у буџету, без обзира на испуњеност (прилично строгих) критеријума за напредовање. Остали учесници у преговорима, а посебно носилац посла - МДУЛС, показали су не само неразумеваче за аргументе просветара, већ и недопустиво непознавање функционисања образовног система. Разумевање за њих може да буде да је заиста веома тешко успоставити праведан систем и не потрошити додатне паре. То може само у брошурама Светске банке "Како са мање учинити више?" Али нема оправдања за површно урађену припрему за примену Закона о платама у јавном сектору - каталог занимања личи на освету лоших ђака који уче само за двојку, па недоследност у предложеним групама, разредима и коефицијентима није исправљање неправди ни уређење система, где ће се сваки рад вредновати сходно утврђеним критеријумима и створити основ за напредовање према квалитету рада.

Премијерка је похвалила синдикате који се нису бунили - здравство је било задовољно предлозима. Они се не буне, они једноставно оду из земље. Просветари још не одлазе у алармантној мери, док и они не сазају да су на исти начин са својом професијом веома добродошли у тим земљама, где ће свој посао обављати за знатно веће плате. А и неће године провести радећи на одређено време. А можда је код просветара још остало усађено да им је и посао и мисија да образују и васпитају генерације деце, младих и одраслих у својој земљи. Тако да су они који се нису бунили - здравство, у предложеном буџету, без платних група и разреда добили највише (не сви једнако, па ће и њих то поделити). Просветарима 9%. Не знамо да ли би било више да се нисмо бунили. Али зашто васпитачицама и осталима у вртићима само 7%, кад се нису ни бунили, нити то смеју по закону да ураде, јер куда ћемо са децом ако се они побуне? Можда ћемо и то у догледно време сазнати.

Тако да је вредело побунити се. Колико год било оправданих (и неоправданих) примедби на начине како су се синдикати образовања припремили и заједнички наступали, остаје чињеница да су само тако могли да укажу јавности на свој положај. И да траже правду, и да траже паре, и да траже да вреде онолико колико значе свом друштву. Можемо се хвалити у бескрај достигнућима реформи - техничким увођењем нових, атрактивних предмета, подстицањем запошљивих професија. Али ниједна реформа није успела и ниједан образовни процес још не може без наставника. Не могу се до те мере поставити "извођачи радова", а да то прође незапажено.

Зато је задатак свих нас синдикално организованих да тражимо тачке окупљања и заједничког деловања, да бисмо у наредној години били још јачи. Допринос томе је и јачање капацитета сваког од синдиката. Синдикат образовања Србије интензивно ради на оспособљавању чланова кроз семинаре и друге облике окупљања. О томе можете читати у овом броју.

Иде Нова година, распуст, заслужени предах. Најновији подаци о платама за октобар 2018. кажу да је просек у образовању био 51.965 динара. Цео јавни сектор 55.637, а сви запослени 49.901. Уз повећање минималне цене рада од почетка наредне године, готово трећина запослених у образовању биће на минималцу или дотацијама државе до минималца.

За случај да вас на распуст не позову богати рођаци са села, предложимо невелику књижицу за литературу - Стефан Хесел: "Побуните се!" Бити глас запослених је такође део часне професије.

Желимо вам свима срећну Нову годину, нову енергију и разлоге за осмех на лицу!

ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ

*Свим зајосленима у образовању
честитамо божићне празнике и желимо
успешну Нову 2019. годину!*

И ове године на Авали

Последња седница Републичког одбора у овој години одржана је по традицији у Студентском одмаралишту "Радојка Лакић" на Авали. Већ трећу годину заредом на Авали одржавамо седнице Републичког одбора, а потом и дружење. Ове године смо уз придан поклон исратили колегу Предрага Јашовића у пензију и захвалили му се на дугогодишњем синдикалном раду и ангажовању у Републичком и Покрајинском одбору образовања Косова и Метохије.

Седници Републичког одбора присуствовало је тридесетак чланова, а на дневном реду су биле верификација новог члана Републичког одбора из Војводине, избор за новог члана Надзорног одбора СОС, потом информација са преговора о ПКУ и о активностима у протеклом периоду, па извештај са седнице Округног одбора образовања Пчињског округа, извештај чланова радних потгрупа о распоређивању технолошких вишкова и на крају Предлог споразума о сарадњи и заједничком деловању репрезентативних синдиката у просвети.

Колега Милан Јовановић је под текућим питањима покренуо иницијативу за израду документа или правилника којим би били регулисани критеријуми за исплату синдикалне надокнаде председницима синдикалних организација у предшколским установама, јер она није обухваћена њиховим ПКУ.

Републички одбор је верификовао мандат колеги Горану Келеману из Врбаса уместо колеге Драгослава Жарковића који је постао директор. Горан Келеман је члан Покрајинског одбора СОНК и члан потгрупе за ШУ Нови Сад.

Након одласка колеге Предрага Јашовића у пензију, Председништво је предложило да се у Надзорни одбор СОС изабере колегиница Светлана Илић из Свилајнца, члан Републичког одбора у два мандата до 2011. године и члан Надзорног од-

бора у периоду од 2011. - 2016. године, што је Републички одбор усвојио.

Председница Валентина Илић је информисала чланове РОС о преговорима са ресорним министарством у вези колективних уговора. Она је нагласила да су одржани преговори за ПКУ у високом образовању и да је заказан нови састанак у понедељак 24. децембра. Што се тиче ПКУ за студентски стандард, преговори су одржани пре две недеље и тебало је да ПКУ буде потписан, али је друга страна на састанку тражила измену појединих чланова, посебно члана који регулише накнаду 12 одсто. Представници Министарства су се позвали на Одлуку Уставног суда, који је, наводно, оспорио ово право. Међутим, та Одлука се односила на једну Одлуку Синдикалне организације у ЈК ГСП Београд, за коју нема основа у њиховом колективном уговору. Према томе, не односи се на наш ПКУ за основне и средње школе и то никако нисмо прихватили.

Одржани су и први преговори о ПКУ за основне и средње школе и домове ученике. Став у преговорима је био да се иде на продужење важећег, с тим што треба да буде одређено на који рок - да ли ће поново бити на годину дана или на три године. Преговори ће бити настављени у последњој недељи децембра, када овај број "Синдикалног пера" већ буде одштампан.

У протеклом периоду одржана су четири семинара за наше председнике синдикалних организација у банатским окрузима, за Рашки и Расински, за регионалне центре Лесковац, Пожаревац и Јагодина и за Моравички, Колубарски и Шумадијски округ. Одржани су и састанци Градског одбора Суботице, округног одбора у Пчињском округу и Покрајинског одбора СОНК, којима смо присуствовали. Председнику Републике, председници Владе и министрима смо упутили захтев да и

запосленима у предшколству повећање буде исто као и осталима, односно 9%.

У децембру смо учествовали у протесту четири репрезентативна синдиката у образовању и указали јавности да Влада не поштује постигнуте договоре.

У извештају са проширене седнице Округног одбора образовања Пчињског округа, председница је истакла да је на састанку договорено да до краја године буду одржани избори за председника Градског одбора образовања Врања и за председника Округног одбора образовања Пчињског округа, као и да се расподела чланарине врати у оквиру Статута СОС.

Чланови Републичког одбора, који су у радним потгрупама, поднели су кратак извештај о раду и распоређивању технолошких вишкова. У дискусији су истакнути проблеми који се, иначе, јављају али и позитивни помаци у појединим школским управама, у погледу јавности рада и сарадње са директорима.

На крају Републички одбор је усвојио текст Споразума о сарадњи и заједничком настану са репрезентативним синдикатима у образовању. Овим споразумом желимо да сарадњу са другим синдикатима уредимо на принципима објективности и ефикасности, а да, притом, сви синдикати буду равноправни и јачи у остваривању права запослених.

У образложењу иницијативе, колега Милан Јовановић из Јагодине је навео да председници синдикалних организација у предшколским установама имају велике организације са више стотина чланова и да би било добро да Синдикат нађе начин и средства да им се да надокнада у складу са могућностима и величином организације. Договорено је да се до следеће седнице Председништва припреми нацрт правилника.

МИОДРАГ КАМПЕРЛИЋ

Заједничка конференција за новинаре

Председници четири репрезентативна синдиката образовања Јасна Јанковић, др Томислав Живановић, Слободан Брајковић и мр Валентина Илић одржали су 6. децембра заједничку конференцију за новинаре како би најавили протест запослених у образовању за 11. децембар испред Владе Србије.

Том приликом председница СОС је истакла да просветни радници морају да изађу на улицу јер два месеца не могу да дођу до министра просвете Младена Шарчевића и премијерке Ане Брнабић. Она је подсетила да је 4. октобра претходни штрајк замрзнут, јер је са представницима власти договорено да ће просвета добити 50 одсто више од других у јавним службама. Синдикати тврде да им је то лично обећао министар финансија Сениша Мали и да је

Влада саопштењем потврдила договор са синдикатима да ће укупно повећање зарада у просвети у наредне две или три године износити између 35 и 36 одсто.

Р. С. П.

Нигде чамца у мору проблема

Између два броја "Синдикалног пера" наш синдикат, а и сва четири репрезентативна заједно, обрћали су се у више наврата надлежним министарствима, а и државном врху.

Тако су председници четири синдиката 24. октобра упутили допис ресорном министру Шарчевићу:

Министарство ПНТР је послало циркуларни мејл директорима основних и средњих школа и рачуноводственим радницима у школама у којем позивају рачуноводствене раднике да оснују удружење рачуновођа, да изаберу своје заступнике и да ће их Министарство просвете позвати на разговор.

Посебно смо изненађени констатацијом вашег министарства да уколико рачуноводствени радници сматрају да репрезентативни синдикати у просвети "нису њихови заступници" предузму напред наведене кораке.

Као што вам је познато преговори о платним групама и разредима су још у току и они нису завршени. Репрезентативни синдикати су током преговора већ дали предлоге платних група и разреда за носиоце делатности и за генеричка занимања у којима се налазе рачуноводствени радници.

Иако сваки грађанин има право да се обрати и министарствима и Влади РС и председнику Републике, подсећамо вас на чињеницу да социјални дијалог воде искључиво репрезентативни синдикати и представници послодавца, у случају запослених у јавним службама, представници Владе и ресорних министарстава.

Ваш мејл схватамо, пре свега, као покушај да се преговори са синдикатима ставе у други план, да се деградира улога синдиката у друштву, али и као кршење одредаба Закона о раду и међународних конвенција. Преговарање о материјално - социјалном положају запослених је у искључивој ингеренцији репрезентативних синдиката.

Репрезентативни синдикати у просвети од вас траже хитан наставак преговора о предлогу платних група и разреда како је договорено на састанку одржаном 4. октобра 2018. године.

ОДЛАГАЊЕ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА

Већ 6. новембра председници четири репрезентативна синдиката упућују допис премијерки Ани Брнабић, министру финансија Синиши Малом, министру ДУЛС Бранку Ружићу и министру Младену Шарчевићу:

Изнаенађени смо вестима које су објављене у медијима да је Влада РС одлучила да одложи примену Закона о систему плата запослених у јавном сектору и Закона о запосленима у јавним службама, до 1. јануара 2020. године.

Током шестомесечних преговора о томе ниједног момента није било

речи. На вама је да јавности и социјалним партнерима одговорите шта се то преко ноћи десило.

Што се просветних синдиката тиче, хоћемо оно о чему смо и преговарали, да будемо највише вредновани у јавном сектору. У много прилика то је јасно истакнуто са највиших места у држави.

Такође, захтевамо наставак преговора о одговарајућем секторском повећању зарада, које би пратило оно што је Влада РС гарантовала 4. октобра ове године.

ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И ПРЕДШКОЛЦИ

Председница Валентина Илић је 7. новембра упутила ресорном министру, али и највишим државним челницима, почевши од председника Вучића, прво захтев за закључење ПКУ за високо образовање, па их је у следећем допису подсетила да су и предшколци део образовног система Србије. Осам дана касније председница Илић и председник ГСПРС Томислав Живановић упутили заједничку иницијативу за продужење ПКУ за студентски стандард. Ова три дописа смо објавили у прошлом броју.

ШТРАЈК УПОЗОРЕЊА

Ресорном министру Шарчевићу сва четири репрезентативна синдиката упутила су заједнички допис и 27. новембра...

На састанку репрезентативних синдиката просвете: УСПРС, ГСПРС, СОС и СПРС, одржаном 26. новембра 2018. године, донете су следеће одлуке:

1) Сви запослени-чланови горе наведених синдиката, ступиће у штрајк упозорења, у четвртак, 29. 11. 2018. године. Тога дана у школама-чланицама, неће се држати први час у обе смене.

2) Сви запослени - чланови четири репрезентативна синдиката, ступиће у једнодневни штрајк у уторак, 11.12. 2018. године. Тога дана, у школама чланицама, часови ће бити скраћени на 30 минута. Дана 11.12. 2018. године биће организован протест у Београду, испред Владе РС.

3) Штрајкачки захтеви: а) Наставак преговора до увођења праведних платних група и разреда за цео јавни сектор. Повећање зарада у 2019. години, за договорених 14,6%; б) Хитан наставак преговора због потписивања новог Посебног колективног уговора; в) Исплату свих заосталих дуговања према запосленима у просвети, насталих из Споразума са Владом РС, потписаног 2015. године.

4) Штрајкачки одбор: Јасна Јанковић, Томислав Живановић, Валентина Илић, Слободан Брајковић

МИНИСТАР ОБАВЕШТАВА

Из ресорног министарства 28. новембра стигло је писмо за Републички одбор.

У вези са вашом иницијативом за отпочињање преговора за продужење рока важења ПКУ за запослене у установама студентског стандарда чији је оснивач Република Србија, обавештавамо вас да је ово министарство упутило одговарајући захтев Министарству за рад, Министарству ДУЛС и Министарству финансија, актом од 28. новембра 2018. године, ради решавања претходног питања, односно добијања одговарајућих информација од значаја за покретање поступка преговарања. По добијању тражене информације обавестићемо вас о даљем поступању...

ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Државном врху председница Валентина Илић је упутила нови допис 30. новембра реагујући поново на дискриминаторски став Владе према запосленима у предшколским установама:

По предлогу Буџета за 2019. годину предвиђено је повећање зарада за запослене у основним и средњим школама, у високом образовању и у ученичком и студентском стандарду у висини од 9% од јануара 2019. године. По истом предлогу за запослене у предшколским установама предвиђено је повећање у висини од 7%.

СОС, који заступа запослене на свим нивоима образовања, не прихвата овакво повећање за запослене у предшколским установама из више разлога.

Пре свега, у складу са ЗОСОВ (члан 1. и 2.) предшколско васпитање и образовање је саставни део образовног система. Поред тога, Законом о ПВИО (члан 52. став 2.) утврђено је да "основица за обрачун и исплату плата у предшколским установама не може бити нижа од основице за обрачун и исплату у основном образовању и васпитању, али може бити увећана из средстава које оствари установа или јединица локалне самоуправе".

Из тих разлога, али и због специфичности посла и велике одговорности коју имају обављајући васпитно образовни рад са децом од јасног узраста до предшколаца, потпуно је неприхватљиво да се запослени у предшколским установама стављају у неповољнији положај од осталих запослених у систему образовања. Убеђени смо да не постоји ниједан оправдан разлог за дискриминацију запослених у систему образовања.

Због свега наведеног, од вас захтевамо хитан састанак са представницима репрезентативних синдиката у циљу решавања наведеног проблема, како не би били принуђени да се синдикалним методама боримо за своја права.

Р. С. П.

Саопштење

На иницијативу Синдиката образовања Србије 16. децембра су у Министарству просвете, науке и технолошког развоја одржана два састанка у вези са проблемима у предшколском васпитању и образовању и у високом образовању.

На састанку са предшколцима разматрано је финансирање предшколства са републичког буџета. О овом проблему се разговарало пре две године на састанку којем су присуствовали поред министра Шарчевића и министар за рад Ђорђевић са сарадницима. Закључци са тог састанка нису реализовани, а врхунац дискриминације према

запосленима у предшколским установама је планирано повећање од 7% у 2019. години у односу на 9% које је планирано за све остале запослене у систему образовања. Одговора на захев за једнако повећање и предшколцима није било, с обзиром на то да састанку нису присуствовали представници Министарства финансија и Министарства за државну и локалну самоуправу. Посебно је истакнут и проблем у предшколским установама због продужења Уредбе о забрани запошљавања до краја 2019. године.

На састанку код помоћника министра за високо образо-

вање, представници Министарства финансија су у последњем тренутку отказали присуство. Нисмо добили уверљив разлог зашто се закључивање ПКУ за високо образовање одлаже већ више од три године, нити конкретан предлог о којем би синдикат могао да преговара. Игнорантски однос власти према синдикату и високом образовању уопште доводи нас у тешку преговарачку позицију, када су исцрпљене све могућности социјалног дијалога и не преостаје ништа друго већ да се синдикалним методама боримо за своја права.

СОС

Просветари у блокади

Тешка судбина становништва у периоду транзиција се одразила и на просвету, а школски пример за ту појаву је пример Смедеревске Паланке, једине општине у Србији где су свим школама рачуни у вишегодишњој блокади.

Смедеревска Паланка се налази неких 85 километара југоисточно од Београда. Граничи се са Великом Планом, Смедеревом и Младеновцем.

На територији Смедеревске Паланке постоји 11 основних, једна музичка и три средње школе. Неко неупућен би помислио да то није ништа необично. Паланачка "Гоша" је некад је била понос, не само Србије, него и Југославије. Некада давно... Радило се, градило се, живело се... Данас у "Гоши" раде само две фабрике. Једна је пред стечајем.

Ако је породица огледало стања у друштву, школа је огледало стања у породици. А школски рачуни су годинма блокирани. Први још од 2005. године. И тако, школа по школа, рачун по рачун и од 2011. године сви смо "блокирани". Разлози су бројни: дотрајали школски објекти па су неопходне поправке веће од планираних средстава, реконструкција грејања, рачуни за струју, превоз радника и деце... ненаменско трошење буџетски средстава намењених за просвету у том периоду.

У таквим условима тешко је бити и ученик и родитељ, али чини се, још теже просветар, а најтеже синдикалац. Синдикат се у то време борио за најелементарније ствари: за хитну поправку неког котла, за хитну набавку

угља, набавку средстава за хигијену, за то да просветаре не избацују из аутобуса због неплаћене карте на путу до школе... Школа у којој радим је три месеца била затворена због безбедности деце, па смо ишли у суседно село у школу. У последњих неколико година ситуација је знатно поправљена, па су редовно измириване све обавезе према школама из ЦРФ-а, редовно се исплаћују јубиларне награде и превоз. Проблем су и даље стари вишемилионски дугови, који стално расту због камата на главни део дуга. И даље су неисплаћене правоснажне судске пресуде из 2015. за дуговања за превоз и јубиларне награде из 2009. године. Неисплаћене су пресуде за испоручену струју, одношење смећа, набављена средства за хигијену... Наш синдикат се недавно изборио да напоскон буду испла-

ћене отпремнине за 17 радника који су отишли у пензију 2016 / 2017. године.

Проблема у просвети има много, а поред блокаде рачуна, највише нас погађа број деце, који се из године у годину смањује. Према најновијим демографским показатељима на 1.000 становника у Србији се роди девет беба и умре 17 људи, а у Смедеревској Паланци се роди седам беба, а умре 19 људи. Поред све неповољнијег односа између наталитета и морталитета, проблем је и перманентно исељавање становништва, како из села, тако и из града. Због смањења броја деце, смањује се број одељења, па просветари остају без норме...

Ипак, није све тако црно... ОШ "Ђорђе Јовановић" у Селевцу је прошле године прославила 180 година постојања, што је сврстава међу најстарије школе у овом крају. ОШ "Олга Милошевић" у Смедеревској Паланци, једина школа која уписује једно одељење више, прва је у Браничевско-Подунавском округу која је увела електронски дневник, идентификационе картице за децу, родитеље и наставнике. Током неколико година скоро је потпуно реновирана. Пононос Смедеревске Паланке је и "Паланачка гимназија", која ће ускоро прославити 100. рођендан и коју очекује комплетна реконструкција.

Срдчан поздрав из Смедеревске Паланке и срећни предстојећи празници.

ДАРИНКА БАЈКИЋ

/ауторка је председница Општинског одбора Синдиката/

Власт не поштује договорено

Предвођени репрезентативним синдикатима просветари су 11. децембра одржали протест испред Владе Србије, јер актуелна власт није испоштовала договоре склопљене са ресорним министром Младеном Шарчевићем, посебно онај о повећању плате за 14, 6 одсто.

Како је протест текао више је него познато из медија и са нашег сајта, па ћемо простор уступити фотографијама, а ми издајамо сегмент из говора наше председнице Валентине Илић, којим је дефинисала суштину онога што се заправо догађа:

“Они кажу, наравно, да то није одобрио ММФ. Наша замерка је, ако крећете у неки пројекат онда обезбедите средства за тај пројекат. Они су само смањили коефицијенте, а повећали цену рада, значи ништа нису урадили”.

Р. С. П.

Протест просветара испред Владе

Успешно и корисно за представнике више округа

На Авали је у Студентском одмаралишту "Радојка Лакић", од 21. до 23. децембра, одржан семинар за председнике синдикалних организација из Колубарског, Моравичког и Шумадијског округа, са сличним темама као и претходни семинари - актуелна питања синдикалног рада и програм за будућност.

По први пут су се на заједничком семинару нашли представници округа у којима наш синдикат укупно има преко тридесет организација, али са slabим међусобним комуникацијама и условима за успешан синдикални рад. С обзиром на неповољне временске услове, семинару нису могли присуствовати сви заинтересовани синдикални представници, па ће се у наредној прилици окупити већи број активиста. Учесницима семинара су се придружили чланови ГОС Београда, који су у одржали своју редовну седницу, као и једна учесница из Пчињског округа.

И на овом семинару активисте је, као и све претходне учеснике, интересовало питање платних група и разреда, те и очекивања од даљег рада на њима. Ретроспективу активности на уређењу плата запослених у јавном сектору и предлога матрица платних група и разреда предпочила је правна саветница Николина Маљковић, док је председница СОС Валентина Илић изложила активности на дефинисању положаја запослених у образовању у оквиру предложених платних група и разреда, као и аргументацију Синдиката за одговарајуће позиционирање носећих професија у образовању. Такође, она је предочила даљи план Синдиката да настави рад на предлогу платних група и разреда. Поред тога, резултат протеста је позив Министарства на започињање преговора око важећег ПКУ за основне и средње школе и домове уче-

ника у намери да га продуже за још годину. Исто би требало да буде урађено са ПКУ за студентски стандард, али и да напакон буде потписан ПКУ за високо образовање.

Учесници семинара су изложили искуства у синдикалном раду, организовању штрајка и протеста, као и запажања о улози синдиката у школи и локалној заједници. Поред конкуренције кроз оснивање других синдиката, неки председници имају веома значајну подршку у обезбеђивању услова рада општинским одборима образовања, док у неким срединама наилазе на затворена врата општинских већа Синдиката. То је и разлог што председници синдикалних организација нису довољно информисани о основним питањима синдикалног рада и што су ускраћени за могућност ефикаснијег организовања.

Представници синдиката из малих сеоских школа навели су проблеме у функционисању и најавама њиховог затварања у неким срединама, али и борби за очување малих школа тамо где има у изгледу довољно деце у будућем раду школе. Многе од тих школа су изузетно добро опремљене и наставници су током сталног усавршавања делимично припремљени за увођење иновација. Семинар је био прилика да са колегама размене искуства у увођењу и примени електронских дневника, учења у разним тимовима и активностима... Такође, они су изразили спремност да се активно укључе у израду правилника о вредновању рада запослених у образовању и подстицању квалитета, с обзиром на то да многи од њих имају изузетне резултате у разноврсним активностима у школи. Размена мишљења о резултатима инклузије довела је до сазнања о различитим нивоима обезбеђености услова за квалитетно укључивање све

деце у образовање. У неким срединама уз стручну помоћ и одговарајуће асистенте.

Учесницима који су од недавно на функцији председника синдикалне организације било је веома корисно да од Миодрага Камперелића сазнају основне информације о функционисању нашег синдиката, док су се остали подсетили на обавезе и могућности рада, кроз брошуре које је наш синдикат припремио за синдикалне активисте.

Веома корисне биле су информације о правној заштити чланова Синдиката и подршци коју у том погледу имају од Николине Маљковић, јер у многим срединама не постоји правна заштита, а ни уговори са адвокатима који би заступали интересе наших чланова запослених у образовању.

Поводом система информисања успостављеног у нашем синдикату, који је представио Мирко Бојић, учесници су отворили дискусију не само о унутрашњем информисању, већ и о ширем друштвеном контексту и извештавању о образовању и раду синдиката у медијима - и електронским и штампаним. Такође, они су истакли потребу веће сарадње са родитељима, као и позитивна искуства из неких школа које су тим поводом организовале активности са родитељима.

Информације о пројектима, чија је реализација у току, те и активностима СОС у тој области дала је Борка Вишнић. Она је говорила и о могућностима стручног усавршавања кроз акредитоване семинаре нашег синдиката.

Веома задовољни информацијама које су добили, живом дискусијом и уважавањем мишљења учесника, сви су истакли да је овакав облик размене мишљења неопходан за унапређење рада нашег синдиката.

Током семинара упознали смо нама нова лица, сазнали много о њиховом раду и резултатима са којима ћемо настојати да упознамо и друге чланове кроз "Синдикално перо".

Б. ВИШНИЋ

Очување постигнутог и унапређење рада

На Златибору је у хотелу "Зеленкада", од 7. до 9. децембра, одржан семинар за представнике регионалних центара СОС, у оквиру пројекта "Јачање регионалних капацитета Синдиката образовања Србије", који финансира шведски синдикат образовања "Läraförbundet".

Четрдесетак представника три регионална центра - Јабланичког, Поморавског и Браничевског округа су по први пут заједнички расправљали о важним аспектима и резултатима свог рада.

Семинар је отворила и главна питања синдикалног рада представила председница СОС Валентина Илић. С обзиром на неочекиван прекид рада на дефинисању положаја запослених у образовању у платним групама и разредима и незадовољство синдиката, отворила су се питања адекватности реакције синдиката на новонасталу ситуацију. У дискусији је истакнуто да постоје различита мишљења о ефикасности реакције синдиката кроз једнодневни штрајк и јавни протест, као и потребе дефинисања снажнијег деловања свих синдиката у односу на игнорисање од стране представника министарства укључених у овај процес. С обзиром на истакнута обећања о значајном повећању плата запосленима у образовању, буџетом предвиђено повећање од 9% већина запослених доживела је као изигравање очекивања, поготово у поређењу са осталим деловима јавног сектора. С разлогом су посебно незадовољни запослени у предшколским установама, јер је за њих предвиђено мање повећање, од 7%. Учесници семинара су изложили своје предлоге за утврђивање синдикалне политике, коју ће њихови представници у органима синдиката који доносе одлуке, свакако имати у виду. Генезу рада на платним групама и разредима, законским решењима и усвојеним правилима, представила је правна саветница Николина Маљковић. Општи је став да је велико незадовољство запослених у образовању, посебно односом ресорног министарства, као и неефикасним решавањем питања која су важна за све запослене - у вези са преговорима о ПКУ за основне и средње школе, продужењем ПКУ за студентски стандард и вишегодишњим непотписивањем ПКУ за високо образовање. Очигледно је да једино методом притиска може да се обезбеди сврсисходан социјални дијалог и подстакне партнерски однос синдиката и ресорног Министарства.

Област у којој је синдикат последњих година исказао своју снагу и утицај је учешће синдикалних представника у радним групама за распоређивање технолошких вишкова, о чему су известили наши представници у радним групама при школским управама - Маргита Петковић, Милан Јовановић и Александар Ничић. Очигледно је да су многи проблеми решени захваљујући учешћу синдиката, без обзира што мишљење радне групе није обавезујуће за директоре. Све је мање "скривених" слободних радних места и све више могућности и за укупњавање норми и решавање животних питања запослених у основним и средњим школама.

Николина Маљковић је учесница семинара говорила и о примени постојећег ПКУ за основне и средње школе и домовне ученика, као и захтеву синдиката образовања за започињање преговора. У дискусији су истакнути корисни предлози, који би могли да побољшају постојећи ПКУ и разреше недоумице које су се јављале у примени, тако да ће преговарачки тим имати и додатне квалитетне предлоге када дође до преговора.

Други дан рада семинара био је посвећен тематским панел дискусијама током којих су представници регионалних центара представили свој рад у појединим областима. Допринос правној заштити чланова синдиката представила је правница Драгана Стефановић - Карапанџић, која у РЦ Јабланичког округа посвећено заступа интересе запослених и помаже им у остваривању њихових права. О активностима на задржавању постојећих и укључивању нових чланова говорио је Првослав Цинковић из РЦ Поморавског округа, који својим активистичким радом веома успешно представља Синдикат

образовања Србије и постиже запажене резултате у привлачењу нових чланова и организовању нових синдикалних организација. Ратко Савић из РЦ Браничевског округа, као доајен у синдикату представио је развијање социјалног партнерства у региону, са посебним освртом на улогу синдиката у образовној установи и методама деловања и сарадње са руководством, које синдикату обезбеђују адекватну позицију у установи. О облицима окупљања чланства и другим садржајима рада РЦ, којима се обезбеђују услуге потребне чланству, говорила је руководилац РЦ Пожаревац Маргита Петковић, а о комуникацијама и медијској заступљености своје ставове изнео је Милан Јовановић, руководилац РЦ Јагодина. Изузетно лепе резултате рада Секције жена РЦ Лесковац представила је Драгана Стефановић - Карапанџић, истакавши бројне активности Секције током ове године и жељу чланица да се овакав рад настави. О новом предлогу за унапређење услуга чланству кроз увођење бенефит картица говорио је руководилац РЦ Лесковац Александар Ничић. Пилот програмом предвиђено је да се увођење ових картица тестира на територији Јабланичког округа, уз дефинисање користи и ажурирању евиденције о члановима, а с друге стране, остваривање попушта са уговореним пружаоцима услуга, који би члановима значили смањивање трошкова за услуге које иначе редовно користе.

Оваква размена информација допринела је да се за добре резултате и идеје заинтересују они који их до сада нису користили, тако да је тиме осварена вишеструка корист за представнике три регионална центра, који су део инфраструктуре Синдиката образовања Србије.

Б. ВИШНИЋ

Извештај са 11. седнице

Редовна 11. седница ГО Суботица одржана је 30. новембра. Поред сталних чланова ГО и чланова ИО СО, те председника СССС Града Суботице Милана Поповића, седници је присуствовала и председница СОС мр Валентина Илић са сарадницима. Присутан је био и председник Општинског одбора образовања из Бачке Тополе Милан Мартиновић.

На седници су разрешени чланства у ГО Дамир Бранковић и Миња Лазин Копун, а као нови чланови верификовани су Милан Вејиновић (Народно позориште) и Бранка Анђеловић (ОШ "Соња Маринковић").

На седници је расправљано о актуелностима и пратећим проблемима. Председница СОС се у излагању, поред актуелности, осврнула се на претходни период у активностима Синдиката, а потом чланове информисала о преговорима око платних група и разреда, септембарском штрајку, као и о активностима око ПКУ, али и о наредним активностима Републичког одбора према Влади и ресорним министарствима. Ове теме су биле врло инспиративне за чланове ГО, јер су у расправи изне-

ли прегршт нових идеја, сугестија и примедби, а било је и негодовања, што је оцењено као богат допринос и подстицај будућем раду.

Правна саветница СОС Николина Маљковић присутне је информисала о сету нацрта закона за запослене у државним органима, затим Нацрту ЗОСОВ, као и о ПКУ који су у припреми. У наставку је било и речи о радноправној заштити запослених, али и о другим правним питањима и темама.

Борка Вишнић је члановима ГО изложила информације оучешћу СОС на међународним конференцијама и пројектима, од којих су два реализована у Суботици и Сомбору. Први пројекат је била студијска посета делегације ЕУ, посвећена деци мигрантима и њиховом укључењу у образовни систем Србије, а други пројекат је био Округли сто о дуалном образовању и предузетништву. У оба пројекта су поред СОС учествовали представници свих релевантних институција: МПНТР, ШУ Сомбор, градске управе Суботице и Сомбора, Покрајинског секретаријата за образовање, СЕШ "Боса Милићевић", СТШ "Иван Сарић", Политех-

ничке школе, Хемијско-техничке школе, ОШ "Матко Вуковић", ОШ "Ђуро Салај", ОШ "Свети Сава", ОШ "Јован Микић", а поред директора учествовали су и наставници и ученици.

Борка Вишнић је, такође, упознала чланове са акредитованим семинарима СОС и организацијом истих у Суботици када се за то буду стекли услови.

Секретар СОС Миодраг Кампорељић је презентовао СОС кроз кратке сегменте из прошлости, садашњости, као и плановима за време које је пред нама.

О раду Радне потгрупе при ШУ Сомбор присутне је известила Гордана Штулић, те у кратким цртама изнела податке о технолошким вишковима, преузимањима, укрупњавањима норми... По њеним речима, претходни период је окончан без проблема и сви случајеви су успешно решени.

Састанак ГО је протекао у радној атмосфери и пријатном амбијенту Отвореног Универзитета у Суботици.

проф. др **ЧЕДОМИР БАРОШ**
/аутор је председник ГО Суботица/

Дуално образовање и локална заједница

У Суботици је 30. новембра одржан Округли сто о значају дуалног и предузетничког образовања, са посебним акцентом на досадашње резултате у овом граду и региону. Округли сто је организовао Социјално - економски савет Града Суботице, а учесници су били представници локалне самоуправе, Министарства просвете, Привредне коморе Србије, представници школа укључених у дуално образовање, Уније послодаваца, Регионалне привредне коморе у Суботици, затим ученици укључени у дуално образовање, њихови родитељи и Синдикат образовања Србије као социјални партнер.

Дуално образовање у Суботици се примењује већ неколико година и Град Суботица стипендира 30 ученика, који се у овом систему школују за дефицитарна занимања. Ученици истичу да им много значи што у фирмама са којима су школе потписале уговоре имају могућност стицања практичног знања, а и што имају могућност запослења у фирмама у којима иду на праксу. У дуално образовање укључена је Политехничка школа, Средња техничка школа "Иван Сарић", Хемијско - технолошка школа и Средња економска школа. Подстицајним мерама стимулишу се ученици да се образују за занимања потребна домаћој привреди, која се укључује и у планирање уписа ученика, а у овај процес укључена је и Покрајина, школе и школске управе заједно са представницима привреди.

Помоћница министра просвете задужена за дуално образовање Габријела Грујић истакла је значај ква-

литетног знања и могућности његове примене у сарадњи са фирмама, али и значај теоријског и општег знања стеченог у школама.

Ивана Ковачевић из Привредне коморе је нагласила потребу јачања регионалних комора у успостављању система сарадње школа и привреде. Валентина Илић, председница СОС, истакла је значај повезивања стручних школа и компанија, у којима ће ученици моћи да примене стечена знања и лакше дођу до запослења.

СОС, као социјални партнер, подстиче и промовише квалитетну стручну праксу која, поред квалитетних наставника у школама, подразумева и квалитетне инструкторе у компанијама, али и одговарајућу заштиту и положај ученика на пракси у фирмама. На то се Синдикат обавезао као нови члан Европске алијансе за квалитетну практичну обуку, као и на промоцију повезивања средњег стручног образовања и привредних организација.

"Боља информисаност и промоција стручног образовања и праксе, као и могућност бржег запослења, уз

могућност и даљег образовања, у опредељивању ученика након завршеног обавезног основног образовања значајне да дуално образовање све више постаје први, а не само други избор", истакла је Борка Вишнић, стручни сарадник у Синдикату образовања Србије.

Јасмина Стевановић из Секретаријата за друштвене делатности Суботице је представила опредељење Града да створи и ојача везу између привреде и школа. Све већи број заинтересованих за стипендије и укључивање у дуално образовање показује да почело боље вредновање производних занимања. По речима представника Уније послодаваца, образовање привреди потребне радне снаге уједно значи и спречавање одласка младих.

Округли сто је показао да социјално партнерство на локалном нивоу треба да обухвати све чиниоце - од школа, ученика и родитеља, преко привредних организација и њихових представника кроз удружења послодаваца и привредних комора, све до синдиката.

Б. ВИШНИЋ

Усвојени амбициозни приоритети за будућност

Специјална Конференција Европске организације синдиката образовања ETUCE одржана је у грчкој престоници Атини 27. и 28. новембра. На Конференцији су утврђени нови приоритети за обликовање будућности Европе и улогу синдиката образовања.

Више од 300 делегата синдиката образовања, представника 132 националне синдикалне организације из 51 европске земље са свих нивоа образовања, расправљали су и усвојили неколико резолуција за суочавање са изазовима са којима се наставници и други запослени у образовању сусрећу. Они су саопштили и своју визију за квалитетно образовање, као одредницу за праведнија европска друштва - основни предуслов за демократију.

Поново је истакнута потреба већег јавног инвестирања у образовање, ефикасан социјални дијалог, праведност и једнакост у образовању, поштовање статуса наставника и васпитача, фер радне услове, као и потврда легитимне колективне снаге синдиката образовања, чије постојање сваком наставнику и васпитачу омогућава да се организује да би обезбедио контролу над свим аспектима свога рада и своје професије. Делегати су усвојили следеће резолуције:

- Резолуција о обликовању будућности Европе: Улога синдиката образовања

- Резолуција о укључивању наставника у све одлуке које утичу на професију и образовни систем

- Резолуција о синдикатима образовања и младима

- Резолуција о утврђивању приоритета за развој акционог плана ETUCE за једнакост

- Резолуција о повратку дијалога и окупљања - ка екологији партиципативне школске праксе

- Резолуција о јачању академске слободе у Европи

Учесницима су се, поред председнице ETUCE Кристин Блауер, обратили и председници грчких синдиката образовања OLME и DOE домаћина Конференције, као и генерални секретар Интернационале образовања Давид Едвардс. Едвардс је истакао глобалне изазове за квалитет образовања и наставнике у забрињавајућем времену јачања популизма, екстремизма, национализма и ксенофобије, затим јачање приватних актера у образовању и улогу синдиката у кампањи о глобалном одговору на комерцијализацију и приватизацију образовања. Сузан Флокен, директор ETUCE, истакла је потребу да се образовање одбрани од приватизације и комерцијализације. Да се суочи са ширим друштвеним изазовима колективном акцијом и интензивнијим организовањем и напорима у заступању оних који су маргинализовани. С тим циљем је ETUCE лансирао кампању "Обликујмо европску будућност са наставницима".

Професор Хауард Стивенсон је представио резултате истражива-

ња и имао веома инспиративан говор о обнови синдиката - како јачати капацитете за подршку ефикасном социјалном дијалогу. Истакао је велике промене са којима се суочава наставничка професија и потребу окупљања око идеје синдикализма, као централне идеје професионалног идентитета, да се развијају вештине и способности чланова како би се повећало учење и ангажовање у синдикалном раду.

Представник Савета Европе Сјур Берген је истакао улогу образовања у развоју демократске културе, засновану на вредностима људског достојанства и културне разноврсности, демократије, правде, једнакости и владавине права, знања и критичког промишљања. Представница Европске комисије је навела иницијативе ка усаглашавању квалитета образовних система у оквиру Европског образовног простора до 2025.

Конференција је претходно дан са неколико паралелних догађаја и активности - о једнакости и праведности, новим облицима запошљавања, комуникацијама и кампањама, синдикалним правима и миграцијама. Европска мрежа за Централну и Источну Европу CEE-NET се, такође, састала пре Конференције да оцени свој рад и утврди приоритете за будућност. У фокусу је била расправа о снази синдиката у обликовању политике и синдикалних права. Председница СОС Валентина Илић је представила активност нашег синдиката у међународним организацијама у вези са реформама стручног образовања и праксе као доприносу јачања капацитета организације. Борка Вишнић је представила главне резултате у образовању деце миграната у Србији и доприноса нашег синдиката као партнера у реализацији овог европског пројекта.

Сесил Колер и СОС

Специјална ETUCE Конференција у Атини била је прилика и за бројне сусрете синдикалаца широм Европе. Међу осталима, упознали смо и међународног секретара француског синдиката образовања FNEC - FP - FO Сесил Колер, која је по задужењу Интернационале образовања, заступала интересе СОС на заседању МОР у Женеви крајем маја 2018. године. Сесил је веома жустро и аргументовано бранила ставове нашег синдиката у вези са проблемима примене Конвенције 144 МОР у неефикасном преговарању о колективном уговору за високо образовање, као и неквалитетном социјалном дијалогу у образовању поводом више питања важних по запошлене у образовању.

Првослав Цинцовић

Колега Првослав је првенствено учитељ, а у Синдикату образовања Србије је активан од 2006. године. Члан је Управног одбора за јавно мњење, информисање и омасовљавање Регионалног центра Поморавља. Од октобра 2017. године повереник је Синдикалне организације ОШ "Момчило Поповић Озрен", која има 50 чланова, а од септембра 2018. и члан Радне потгрупе у јагодинској Школској управи, задужене за решавање технолошких вишкова, примања у радни однос.

У већ постојећим синдикалним организацијама колега Цинцовић помаже у решавању проблема и заштити запослених, оснива нове синдикалне организације и пружа подршку у сваком смислу. Захваљујући таквом приступу синдикат је увећан за 250 чланова: 120 из Предшколске установе и 130 из школских установа.

Цинцовић се активно бори за све што законски припада запосленима у просвети и предшколским установама. На позив синдикалних колега, заједничким трудом и радом, издејствовао је да радницима буду плаћени трошкови превоза, који нису исплаћива-

ни годинама, а законски им припадају. И кад већ набрајамо, остала је забележена несебична помоћ угроженим члановима, нарочито када су биле у питању тешке болести или природне катастрофе.

Поред синдикалног рада колега Цинцовић учествује у пројекту "Промоција хуманих вредности", као едукатор у радионицама за децу од предшколског до средњешколског узраста. Радионице су: ненасилна комуникација, родна равноправност, толеранција, различитости и поштовање различитости, сегрегација, интернет насиље, наркоманија. Радионице су реализоване на територији општине Параћин, у камповима у Србији и иностранству.

Учествује у свим пројектима и семинарима које организује Синдикат.

Р. С. П.

У посети Хемијско-технолошкој школи

Представници Синдиката образовања Србије били су гости суботичке Хемијско - технолошке школе, која је добитник престижног европског признања за развој предузетништва. Признање је Школа добила на предлог Европске фондације за обуку ЕТФ, а уручено је на свечаности током Европске недеље стручних вештина у новембру, када је и Синдикат образовања Србије постао пуноправни члан Европске алијансе за стручну обуку.

Поред подстицања предузетништва и конкретних резултата у производњи хигијенских средстава, које ученици реализују уз помоћ и подршку наставника, у школи је одржана и изложба радова ученика средњих стручних школа, а сав добровољни приход био је намењен лечењу детета једне учитељице. Школа остварује изванредне резултате у промоцији стручног образовања, захваљујући ентузијазму наставника са директором Николом Матковићем на челу.

Б. В.

Синдикално
Перо

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ ● Телефон: (011)32-33-229 ● Тираж: 4000 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: obrazovanje@sindikar.rs ● Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штампана: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум:

СIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

Економска средња школа "Боса Милићевић" у Суботици

ЕСШ "Боса Милићевић" је стручна школа са традицијом дужом од 110 година. У овој установи ученици наставу похађају на српском и мађарском језику, а знања стичу из области права и администраци-

но - правне заштите нуди чланству и могућност учешћа на радничким играма, као и пригодне поклоне.

Сви образовни профили, поред наставе, ученицима обезбеђују блок и практичну наставу која се реализује у реалној привреди. Школа има добру сарадњу са Привредном комором, предузећима у граду и околини, банкама, хотелима, туристичким агенцијама и угоститељским објектима. План уписа се сваке године усклађује са потребама привреде. Осим са привредом, тесна сарадња постоји и са суботичким Економским факултетом, где многи ученици настављају своје школовање. Велики број братских школа у региону сведочи о потреби школе да се представља и ван граница наше земље.

Премда је подстанар (зграда је враћена предратном власнику) Школа је опремљена најсавременијим наставним сред-

Наши ученици постижу врхунске резултате на свим нивоима домаћих такмичења у стручним и општеобразовним предметима, као и на међународним такмичењима. Проблем са зградом није једини. Од 2010. године Школа нема ни салу за физичко васпитање. То не спречава наше ученике да освајају одличја.

Године 2018. баскет екипа 3x3, као шампион Србије, представљала је државу на Светском првенству и заузела пето место.

Визија нам је да postanемо регионални центар у образовању младих у поменутом подручјима рада. Рад у групама, пракса у реалној привреди и симулација пословања у виртуелним предузећима је оно најбоље што једна школа може да понуди. О квалитету рада сведочи и чињеница да се капацитети школе попуњавају још у јулском уписном року. Постојање ученичког дома у граду пружа могућност и деци

Представљамо нашу чланицу

је, економије, трговине, туризма и угоститељства.

Синдикална организација у школи постоји од 1994. године и активно учествује у раду Школе и Градског одбора, а поред рад-

ствима. Мора се напоменути да је то опремање у многоме помогла и Република Мађарска путем пројеката. Године 2016. Школа је и званично имала највише реализованих пројеката у Војводини.

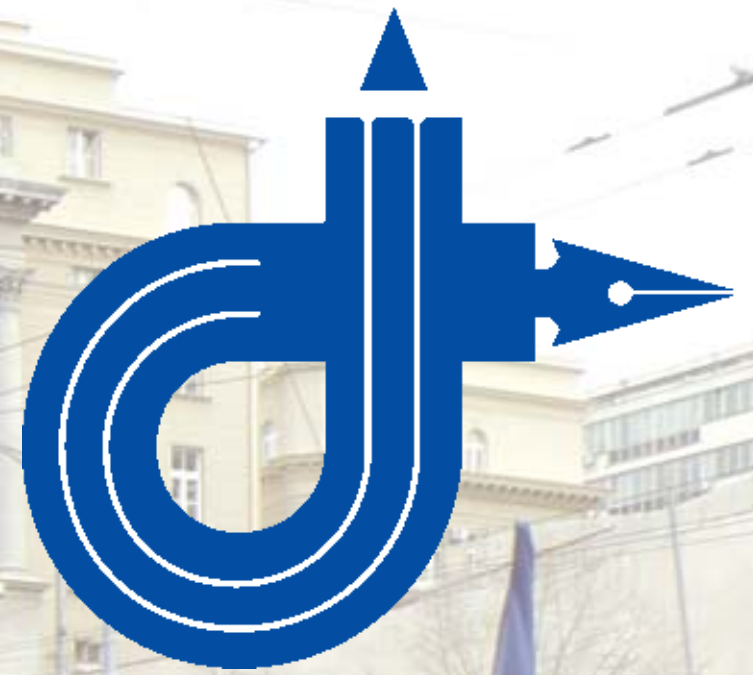

са пребивалиштем изван Суботице да се школују за жељена занимања.

МАРИЈА МИКИЋ,
/ауторка је председница
СО ЕСШ/

2019

ПОКРЕТ ЗА РЕЧ

Јануар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

Фебруар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28

Март

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30 31

Април

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30

Мај

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30 31

Јун

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30

Јул

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Август

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31

Септембар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30

Октобар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

Новембар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1 2 3
4 5 6 7 8 9 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30

Децембар

пон уто сре чет пет суб **нед**
1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31